

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXII
KONFERENCIJA**

**2020
VILNIUS**

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS**
LXXII
KONFERENCIJA

Vilnius, 2020 m. gegužės 18–22 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of several triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down below it, and two solid grey triangles pointing up, one on the left and one on the right, positioned below the main title.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXII
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2020 m. gegužės 18–22 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2020

IŠ KRAUJO IŠSKIRTŲ NEUROPLASTIŠKUMO ŽYMENŲ KITIMAS DEPRESIJOS TERAPIJOS EIGOJE IR JO RYŠYS SU KLININIAIS TESTAIS. LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorius. Martynas MAČIULAITIS (VI kursas).

Darbo vadovas. Prof. dr. Arūnas GERMANAVIČIUS, Psichiatrijos klinika.

Apžvalgos tikslas. Įvertinti iš kraujo išskirtų neuroplastiškumo žymenų sąsajas su klinicine antidepresinio gydymo eiga bei kitais klinikiniais testais.

Apžvalgos metodas. Literatūros paieška atlikta PubMed duomenų bazėje. Naudoti raktažodžiai depression OR depressive disorder, neuroplasticity biomarkers OR neuroplasticity markers OR plasticity biomarkers OR plasticity biomarkers, blood OR serum OR plasma ir jų deriniai. Pasirinktos publikacijos pavišintos 2015 – 2020 metais. Literatūros analizei atrinktos 24 publikacijos, atitinkančios įtraukimo kriterijus, kuriose aprašyta 7 skirtingų neuroplastiškumo žymenų sąsajos su depresijos klinicine eiga bei kitais parametrais.

Apžvalgos rezultatai. Depresija sergančių asmenų kraujyje dažniausiai tiriamas neuroplastiškumo žymuo – BDNF. Kai kuriose publikacijose aprašoma, kad antidepresinio gydymo pradžioje pacientams nustatytos sumažėjusios kraujo BDNF koncentracijos lyginant depresijos epizodą patiriančius asmenis ir sveikus individus. Sėkmingo farmakologinio gydymo, EIT procedūrų pasekoje nustatomos didesnės kraujo BDNF koncentracijos nei antidepresinio gydymo pradžioje. Pastebėta, kad su BDNF galudžiai susijęs VEGF, kai kurie tyrimai parodė, kad depresija sergantiems asmenims nustatomas aukštesnės VEGF koncentracijos nei sveikiems asmenims, o bandymai su gyvūnais įrodė, kad BDNF veikimas neįmanomas be VEGF ir atvirkščiai, aukštesnės VEGF koncentracijos galėtų atsirasti kaip kompensacinis mechanizmas dėl nepilnaverčio BDNF veikimo. Įvairiuose tyrimuose nustatytos sumažėjusios ir kitų nerutrofinių faktorių koncentracijos – NGF, NT – 3. Pastebėta neigiama koreliacija tarp depresijos sunkumo laipsnio ir neuroplastinių žymenų koncentracijų. Tačiau literatūroje nurodomi rezultatai nevienareikšmiški, kai kurioms depresijos epizodą patiriančioms grupėms nustatytos nesumažėjusios ar net padidėjusios BDNF koncentracijos kraujyje. Asociacijos nustatytos tarp BDNF ir MADRS bei GDNF ir HAMA skalių. Depresija sergantiems asmenims nustatomos aukštesnės S100B koncentracijos palyginus su sveikais asmenimis, negana to aukštesnės S100B koncentracijos kraujyje gydymo pradžioje, leidžia nuspėti geresnį gydymo atsaką į farmakoterapiją bei EIT.

Išvados. Depresija sergančių asmenų kraujyje dažniausiai nustatomos sumažėjusios neuroplastinių žymenų koncentracijos. Plačiausiai ištyrinėtas BDNF paprastai nustatomas sumažėjęs, o antidepresinio gydymo fone jo koncentracijos padidėja. Nevienareikšmiški rezultatai įvairių nerutrofinių faktorių atžvilgiu rodo, kad šiuo metu reikalingi tolesni tyrimai, kurie padėtų nustatyti depresijos klinicinei eigai būdingą neuroplastinių žymenų schemą.

Raktažodžiai. BDNF; depresijos klinikinė eiga; neuroplastiškumo žymenys.